

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

2023

METODIKA k provádění agroenvironmentálně- klimatických opatření a opatření ekologické zemědělství

**podle nařízení vlády č. 75/2015 Sb.
a nařízení vlády č. 76/2015 Sb.
ve znění pozdějších předpisů**

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

STRATEGICKÝ PLÁN SZP

**Metodika k provádění
agroenvironmentálně-klimatických opatření
a opatření ekologické zemědělství**

podle nařízení vlády č. 75/2015 Sb.
a nařízení vlády č. 76/2015 Sb.

ve znění pozdějších předpisů

pro rok 2023 – souhrn změn

Obsah

1. Úvod	4
2. Společné změny pro AEKO podle NV 75 a EZ podle NV 76	5
2.1. Směnný kurz	5
2.2. Pravidla podmíněnosti.....	5
2.3. Minimální požadavky pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin	5
2.4. Podání žádosti o dotaci	5
2.5. Zemědělské obhospodařování	5
2.6. Výpočet minimální intenzity	6
2.7. Možnost započítání jelenovitých	6
3. Změny pro AEKO	6
3.1. Výpočet maximální intenzity 1,15 VDJ / ha trvalého travního porostu	6
3.2. Nepokosené plochy	6
3.3. Úprava sazeb	6
4. Změny pro EZ.....	7
4.1. Pěstování zlepšujících netržních plodin	7
4.2. Nepokosené plochy	7
4.3. Úprava sazeb	7
5. Užitečné odkazy	8

Seznam použitých zkratk

AEKO	Agroenvironmentálně-klimatická opatření
ANC	Oblasti s přírodními znevýhodněními, dříve LFA
DPB	Díl půdního bloku
EZ	opatření Ekologické zemědělství
CHKO	Chráněná krajinná oblast
NP	Národní park
NV 61	Nařízení vlády č. 61/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění opatření pro oblasti s přírodními omezeními
NV 73	Nařízení vlády č. 73/2023 Sb., o stanovení pravidel podmíněnosti plateb zemědělcům.
NV 75	Nařízení vlády č. 75/2015 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření a o změně nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů.
NV 76	Nařízení vlády č. 76/2015 Sb., o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství.
NV 80	Nařízení vlády č. 80/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření.
NV 81	Nařízení vlády č. 81/2023 Sb., o stanovení podmínek provádění opatření ekologické zemědělství.
NV 83	Nařízení vlády č. 83/2023 Sb., o stanovení podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům.
OPŽL	Oddělení příjmu žádostí a LPIS SZIF
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond
SZP	Společná zemědělská politika
VDJ	Velká dobytčí jednotka

1. Úvod

Tato metodika je určena žadatelům o dotace na závazky Agroenvironmentálně-klimatických opatření a opatření Ekologické zemědělství, které byly uzavřeny podle NV 75 nebo NV 76 podle Programu rozvoje venkova na rok 2023.

Od roku 2023 je vyplácení dotací realizováno na základě Strategického plánu SZP, nicméně pětileté **závazky, které byly uzavřeny v roce 2019 a případně 2020** (týká se pouze závazků na podopatření Zatravňování orné půdy a Zatravňování drah soustředěného odtoku) v rámci Programu rozvoje venkova **je nutné dokončit, a to podle podmínek uvedených v NV 75 a NV 76 v jejich aktuálním znění**. Jedná se např. o provádění rozborů vzorků plodů a půdy pro podopatření Integrovaná produkce ovoce a Integrovaná produkce zeleniny a jahodníku. S ohledem na nové postupy související se začátkem nového programového období Společné zemědělské politiky bylo nutné některé podmínky přizpůsobit tak, aby nedocházelo ke kolizi v plnění podmínek jednotlivých závazků v případě souběhu dobíhajících závazků a závazků nově uzavíraných.

V této metodice jsou shrnuty změny týkající se podmínek poskytování dotací na rok 2023 podle

- nařízení vlády č. 75/2015 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření a o změně nařízení vlády č. 79/2007 Sb., o podmínkách provádění agroenvironmentálních opatření, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů a
- nařízení vlády č. 76/2015 Sb. o podmínkách provádění opatření ekologické zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.

Příslušným novelizačním právním předpisem, který upravuje podmínky dobíhajících závazků z předchozího programového období, je nařízení vlády č. 84/2023 Sb., kterým se mění některá nařízení vlády v souvislosti s přijetím nařízení vlády provádějících Strategický plán Společné zemědělské politiky Evropské unie.

Podání žádosti o zařazení do jednoletého navazujícího závazku podle nařízení vlády č. 330/2019 Sb. a č. 331/2019 Sb. není od roku 2023 možné.

Příslušné právní předpisy jsou uvedeny na www.eagri.cz.

Právní nárok lze proto odvozovat pouze z těchto právních norem a dalších závazných předpisů a nikoliv z textu této metodiky! Text metodiky není právně závazný!

S případnými dotazy, které se týkají podmínek pro poskytnutí dotace, je možné obrátit se na infolinku MZe tel: 221 811 111, e-mail: info@mze.cz; nebo na infolinku SZIF, který je gestorem za administraci žádostí a vyplácení dotací, tel: 222 871 871, e-mail: info@szif.cz. Gesci za NV 75 a NV 76 má v rámci MZe Odbor environmentálních podpor rozvoje venkova. Gesci za administraci žádostí a vyplácení dotací má v rámci SZIF odbor PP a environmentálních podpor.

2. Společné změny pro AEKO podle NV 75 a EZ podle NV 76

2.1. Směnný kurz

Pro žádosti podané v roce 2023 budou sazby dotace přepočítány směnným kurzem **24,116 CZK/EUR**.

2.2. Pravidla podmíněnosti

Pro dobíhající závazky AEKO a EZ platí nová pravidla podmíněnosti stanovená NV 73, které nabylo účinnosti dne 1. dubna 2023.

Toto nařízení vlády zahrnuje podmínky dobrého zemědělského a environmentálního stavu půdy (DZES) a povinné požadavky na hospodaření (PPH), kritéria hodnocení a důsledků jejich porušení.

Kontrolám podmíněnosti se detailně věnuje metodická příručka MZe k podmíněnosti pro rok 2023.

2.3. Minimální požadavky pro použití hnojiv a přípravků na ochranu rostlin

Součástí NV 73 jsou nově také minimální požadavky pro použití hnojiv a použití přípravků na ochranu rostlin včetně sankčního mechanismu.

2.4. Podání žádosti o dotaci

Od roku 2023 je povinností členského státu zajistit příjem geoprostorových žádostí s cílem mj. usnadnit žadatelům podání žádosti tím, že žadatelům poskytnou předvyplněné formuláře. Nově tedy není nařízením vlády stanoveno měřítko map pro zákresy, tyto podklady jsou v dostatečném rozlišení (alespoň 1:5 000) k dispozici v informačním systému SZIF.

Žádost je tedy možné podat výhradně prostřednictvím informačního systému SZIF v rámci jednotné žádosti přes Portál farmáře. S přípravou může žadatelovi pomoci referent místně příslušného OPŽL, přičemž místní příslušnost se řídí bydlištěm fyzické osoby nebo sídlem právnické osoby. Samotné podání přes Portál farmáře však musí provést žadatel sám.

Žádost musí být podána nejpozději **do 15. května 2023** v rámci jednotné žádosti, přičemž žádost o dotaci je řešena samostatnou přílohou (deklarací).

2.5. Zemědělské obhospodařování

Zemědělské obhospodařování trvalých travních porostů a travních porostů na orné půdě je nově popsáno § 7 NV 83.

Součástí NV 75 je nově posun termínu provedení seče/pastvy na dílech půdních bloků, které se nachází v méně příznivé oblasti ANC typu H1 podle NV 61. Tímto termínem je 31. srpen. V ostatních oblastech ANC platí termín pro provedení zemědělského obhospodařování do 31. července.

Neprovedení seče s odklizením pokosené hmoty nebo pastvy je vyhodnoceno jako nesplnění podmínky zemědělského obhospodařování a plocha bude označena za nezpůsobilou pro poskytnutí dotace. Dle rozsahu zjištěného nesplnění je sankce na všechny platby na plochu v souladu se zákonem o SZIF udělována následovně:

- V případě, že je **rozdíl mezi deklarovanou plochou** v žádosti o poskytnutí dotace a **skutečně zjištěnou plochou** menší nebo rovný 0,1 ha, zjištěná plocha bude považována za plochu uvedenou v žádosti o dotaci. Dotace bude vyplacena **na plochu deklarovanou** v žádosti o dotaci.
- Pokud **rozdíl mezi deklarovanou plochou** v žádosti o poskytnutí dotace a **skutečně zjištěnou plochou** přesahuje **3 % nebo čtyři hektary**, dotace se vypočte na základě zjištěné plochy **snížené o 1,5násobek** zjištěného rozdílu.
- Snížení dotace nesmí být vyšší než částka odpovídající ploše uvedené v žádosti o dotaci.

Zároveň stále platí, že na trvalých travních porostech zařazených v závazku v titulech Mezofilní a vlhkomilné louky hnojené/nehnojené, Horské a suchomilné louky hnojené/nehnojené, Trvale podmáčené a rašelinné louky, Ochrana chřástala polního se **údržba travního porostu provádí v termínu stanoveném pro příslušný díl půdního bloku v LPIS** (vymezením příslušného titulu a termínu seče/pastvy místně příslušným orgánem ochrany přírody). Také stále platí, že podmínka zemědělského obhospodařování není vyžadována u titulů Ochrana modrásků, Suché stepní trávníky a vřesoviště.

V případě, že žadatel žádá o dotace na EZ na trvalé travní porosty a zároveň na AEKO Ošetřování travních porostů podle NV 75 nebo AEKO Ošetřování extenzivních travních porostů podle NV 80, platí termíny stanovené pro AEKO také pro EZ.

2.6. Výpočet minimální intenzity

Žadatel musí každoročně v průběhu kontrolního období od 1. června do 30. září splňovat podmínku intenzity chovu hospodářských zvířat, a to nejméně 0,3 VDJ na ha trvalého travního porostu obhospodařovaného žadatelem a evidovaného v LPIS s výjimkou výměry DPB, který se nachází alespoň z 50 % jeho výměry v oblastech 1. a 2. zóny CHKO, v maloplošných zvláště chráněných územích nebo v zónách soustředěné péče o přírodu v národních parcích a výměry DPB, který je zařazený do titulu trvale podmáčené a rašelinné louky, ochrana modrásků, ochrana chřástala polního podle NV 75 a NV 80. V případě ekologického zemědělství je nutné podmínku minimální intenzity chovu plnit zvířaty chovanými podle zákona o EZ.

2.7. Možnost započítání jelenovitých

V případě, že bude umožněna individuální evidence jelenovitých chovaných ve farmovém chovu vyhláškou č. 136/2004 Sb., je možné je nově zahrnout do výpočtu intenzity chovu hospodářských zvířat.

Přepočítávací koeficient na VDJ je stanoven ve výši 0,3, a to pro jelenovité ve věku nad 1 rok.

V případě ekologického zemědělství jsou započítáni pouze jedinci chovaní podle zákona o EZ.

3. Změny pro AEKO

3.1. Výpočet maximální intenzity 1,15 VDJ / ha trvalého travního porostu

Pro dobíhající závazky nadále platí podmínka dodržení intenzity chovu hospodářských zvířat nejvýše 1,15 VDJ/ha trvalého travního porostu zařazeného v roce podání žádosti o dotaci. **Nově se do výměry pro výpočet zahrnuje i výměra, na kterou je podána žádost o zařazení podle NV 80.**

3.2. Nepokosené plochy

Od roku 2023 je podmínkou pro dotaci Celofaremní ekoplatba podle NV 83 ponechávání nepokosených ploch na dílech půdních bloků s kulturou trvalý travní porost a travní porost s výměrou nad 12 ha. V návaznosti na to dochází k následujícím změnám.

- V případě, že žadatel o podopatření **Ošetřování travních porostů zároveň ponechá nepokosenou plochu podle NV 83, platba za ponechání nepokosených ploch se u DPB s výměrou nad 12 ha v AEKO neposkytne.**
- V podopatření Zatravňování orné půdy, Zatravňování drah soustředěného odtoku je zohledněna povinnost ponechání nepokosených ploch podle NV 83 a tyto nepokosené plochy nejsou považovány za nedodržení podmínky zemědělského obhospodařování trvalého travního porostu nebo travního porostu na orné půdě (tj. provedení 1. seče/pastvy) ani za nedodržení podmínky provedení 2. seče.

3.3. Úprava sazeb

V důsledku překryvu s novými podmínkami Strategického plánu SZP dochází v rámci uplatňování pravidla zákazu dvojího financování **k následujícím odpočtům.**

- Sazba pro dobíhající závazky **podopatření Biopásy nebo podopatření Ochrana čejky chocholaté se sníží o 479 EUR/ha v případě, že žadatel na stejném dílu půdního bloku zároveň plní podmínku neprodukcí ploch podle NV 73.**
- Sazba pro dobíhající závazky v **podopatření Integrovaná produkce zeleniny a jahodníku** se neposkytne na **část dílu půdního bloku, na které je deklarován ochranný pás** podle NV 73.

Dále dochází **k úpravě odpočtů při zákonném omezení hnojení** u podopatření Ošetřování travních porostů - titulů Mezofilní a vlhkomilné louky hnojené/nehnojené, Horské a suchomilné louky hnojené/nehnojené, Ochrana modrásků, Ochrana chřástala, Druhově bohaté pastviny, u podopatření Zatravňování orné půdy a podopatření Zatravňování drah soustředěného odtoku následovně:

- v případě, že se díl půdního bloku nachází na území **1. zóny CHKO** nebo ve **zranitelné oblasti dusičnany** vymezené podle § 7 odst. 11 věty první nařízení vlády č. 262/2012 Sb., **sazba se sníží nově o 95 EUR/ha,**
- v případě, že se díl půdního bloku nachází na území **NP, sazba se sníží nově o 56 EUR/ha.**

Zároveň platí, že u podopatření Ošetřování travních porostů **dochází k odpočtům** při souběhu s opatřením EZ na trvalém travním porostu **nově také podle NV 81.**

4. Změny pro EZ

4.1. Pěstování zlepšujících netržních plodin

Vzhledem k možnému souběhu dobíhajících závazků (podle NV 76) a nových závazků (podle NV 81), je umožněno plnit podmínku pěstování zlepšujících netržních plodin po sklizni hlavní plodiny při hospodaření na standardní orné půdě souhrnně za veškeré uzavřené závazky.

Zlepšující netržní plodiny lze pěstovat ve dvou variantách:

- letní – výsev do 31. července, přičemž porost plodin nesmí být do **10. září** omezován v růstu ani likvidován,
- podzimní – výsev do 6. září, přičemž porost plodin nesmí být do 31. října omezován v růstu ani likvidován.

Podmínka pěstování zlepšujících netržních plodin je nově upravena tak, aby bylo možné započítat:

- **úhor**, který musí být v režimu EZ, nebo přechodu na EZ a tento úhor musí být evidovaný v LPIS na žadatele ode dne podání žádosti o poskytnutí dotace do 15. srpna příslušného kalendářního roku,
- **vybrané ochranné pásy** podle NV 73:
 - ochranný pás kolem krajinného prvku,
 - ochranný pás typu souvrať,
 - ochranný pás podél vody typu základní,
 - ochranný pás podél vody typu prémiový,
 - ochranný pás založený v rámci půdoochranných technologií,
 - ochranný pás podle § 11 odst. 1 písm. a) nebo odst. 2 písm. a) NV 73 o maximální započitatelné šířce pásu 30 metrů s výjimkou plodin podle přílohy č. 5 k NV 73, jejich směsí nebo jejich směsí s jinými plodinami nebo směsí těchto plodin s trávami čeledi lipnicovitých, pokud poměr plodin podle přílohy č. 5 k NV 73 ve směsi je více než 50 %, k tomuto nařízení,
 - ochranný pás podle nařízení vlády upravujícího opatření agrolesnictví,
- **výměru, na které žadatel žádá o dotaci na pěstování víceletých pícnin na orné půdě**,
- **výměru, na které žadatel pěstuje víceleté byliny** (uvedené v části B přílohy č. 4 NV 81) jako plodiny uvedené pro pěstování zeleniny a speciálních plodin nebo pěstování ostatních plodin, pokud uvede v žádosti o zařazení díl půdního bloku nebo jeho část, na kterém bude tyto plodiny pěstovat, výměru pěstované plodiny a geoprostorovou informaci plodiny.
- **výměru, na které žadatel pěstuje víceleté plodiny** (uvedené v části B přílohy č. 6 k NV 76) jako plodiny uvedené pro pěstování zeleniny a speciálních bylin nebo pěstování ostatních plodin, pokud uvede v žádosti o zařazení díl půdního bloku nebo jeho část, na kterém bude tyto plodiny pěstovat, výměru pěstované plodiny a geoprostorovou informaci plodiny.

V případě, že žadatel žádá v rámci EZ a dobíhajícího EZ (NV 76) na výměru v součtu menší než 5 ha, nemusí tuto podmínku plnit.

4.2. Nepokosené plochy

Od roku 2023 je podmínkou pro dotaci Celofaremní ekoplatba podle NV 83 ponechávání nepokosených ploch na dílech půdních bloků s kulturou trvalý travní porost a travní porost s výměrou nad 12 ha. V návaznosti na to byla upravena povinnost zemědělského obhospodařování trvalých travních porostech a na travních porostech, kdy se ponechání nepokosených ploch nepovažuje za nedodržení podmínky zemědělského obhospodařování (tj. provedení 1. seče/pastvy), ani za nedodržení podmínky provedení 2. seče.

4.3. Úprava sazeb

V důsledku zavedení nových opatření a podmínek ve Strategickém plánu SZP dochází v rámci uplatňování pravidla zákazu dvojího financování k následujícím odpočtům.

- Platba se v EZ na travní porost na orné půdě neposkytne na díly půdních bloků, které jsou v závazku AEKO Zatravňování orné půdy podle NV 75 nebo NV 80.
- Platba v EZ na pěstování ostatních plodin se neposkytne na plochu dílu půdního bloku, na kterém je závazek AEKO Biopásy podle NV 75 nebo NV 80.
- Platba v EZ se na standardní orné půdě neposkytne na díly půdních bloků, které jsou v závazku AEKO Ochrana čejky chocholaté.
- Platba v EZ na standardní ornou půdu se neposkytne na plochu dílu půdního bloku, na které je deklarován ochranný pás podle NV 73.

5. Užitečné odkazy

<http://www.eagri.cz> – informace ohledně podmínek pro poskytnutí dotace

<http://www.szif.cz> – informace ohledně příjmu žádostí a výplaty dotací

<https://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/> – Sbírka zákonů ČR

<http://eur-lex.europa.eu> – právo EU

**Metodika k provádění agroenvironmentálně-klimatických opatření a opatření ekologické zemědělství
podle nařízení vlády č. 75/2015 Sb. a nařízení vlády č. 76/2015 Sb.
ve znění pozdějších předpisů**

ISBN 978-80-7434-710-8

**Vydalo
Ministerstvo zemědělství
Těšnov 17, 110 00 Praha 1
www.eagri.cz, e-mail: info@mze.cz
Tisk Jiprint spol. s r.o.
Kosovská 26, 586 01 Jihlava**